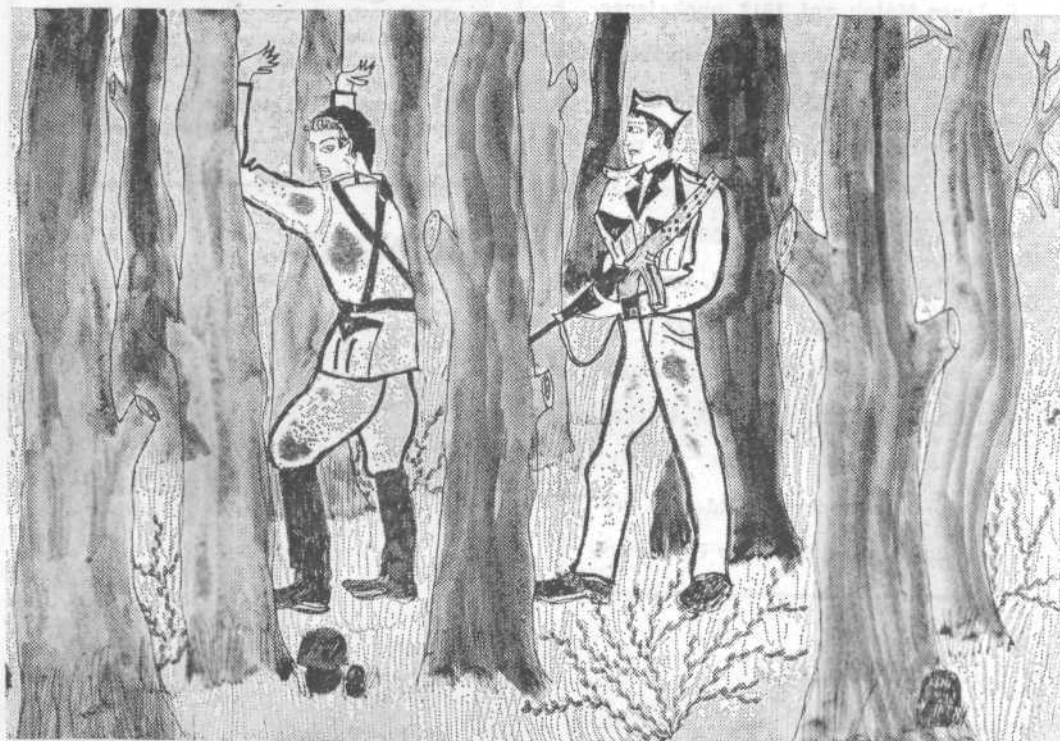

VSEBINA:

- STRAN 2: Novi družbeni odnosi
- STRAN 4: Za boljši jutri
- STRAN 6: KRONIKA
- STRAN 7: VESELJE DO DELA
- STRAN 8: KONTRACEPCIJA ZA GOLOBE
- STRAN 9: TAM, KJER VLADA MIR
- STRAN 10: Večja izbira in nižje cene
- STRAN 13: »Saj nismo v Rusiji...«
- STRAN 15: TRIM — uspešna kombinacija

Maja Lapuh, 7. b razred OŠ Riharda Jakopiča

STORILI SMO NOV KORAK

Piše: inž. Stane Plemenitaš

Volitve delegatov v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih so za nami. Visoka udeležba na zborih delovnih ljudi in občanov, poglobljena razprava in visok odstotek udeležbe na volitvah je pokazal, da delovni ljudje hočejo odločiti in bodo odločali, upravljali, združevali in gospodarili z družbeno reprodukcijo in vsemi ustvarjenimi sredstvi. To pa pomeni enotno odločnost delovnih ljudi in občanov, da na temelju določil nove ustave uskladijo in razvijejo družbene odnose in da v praksi zaživijo novi delegatski sistem.

Z izvolitvijo delegatov in delegacij smo opravili prvi korak pri graditvi političnega sistema, v katerem bodo delovni ljudje in občani prek svojih delegatov in delegacij urejali politično oblast in uresničevali vse družbene interese. To urejevanje in uresničevanje pa bo potekalo mnogo bolj samoupravno kot do sedaj. Tudi v preteklosti so bila široka posvetovanja, vendar pa je končne odločitve sprejemal le ozek krog ljudi. V prihodnje pa naj bo sistem dela ravno obraten. Iz tega sledi, da bo skupščina, sestavljena po delegatskem sistemu, mesto, kjer se bo mogoče dogovarjati o vseh tistih vprašanjih, za katere bomo skupaj ugotovili, da jih lahko smotrno in učinkovito rešimo. To bo torej rezultat skupnih spoznanj in hotenj vseh delovnih ljudi in občanov. Pri takem načinu upravljanja pa mora prodreti v zavest slehernega samoupravljalca in delegata, da z ustavo opredeljena vloga delovnih ljudi in občanov ne daje le pravice, temveč tudi odgovornost za sprejete odločitve.

Nismo le sučajno pri temeljnih načelih statuta Skupščine občine Ljubljana-Šiška zapisali in sprejeli tudi naslednje:

... »delo je podlaga za gospodarjenje z družbenimi sredstvi; delavski razred in vsi delovni ljudje so nosilci oblasti; temelj enotnega sistema samoupravljanja in oblasti je v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.«

S tem smo jasno izrazili misel, da problemi uveljavljanja novih družbeno-ekonomskih odnosov, njim prilagojenega ekonomskega sistema, vprašanja materialnega razvoja, stabilizacije in življenjske ravni niso stvari, ki bi jih lahko reševali mimo neposrednega proizvajalca. Le-ta bo kot delegat na delegatskih konferencah in v skupščini odločal o delu, pogojih dela in o usmerjanju ustvarjenega dohodka.

Prav gotovo bi bilo zmotno misliti, da smo s tem, ko je novi sistem izoblikovan in delegati izvoljeni, že opravili vse in je nadaljnje delo prepuščeno delegatom in delegacijam. Zavedati se moramo, da so podane le osnove za novi delegatski sistem in bo potrebno ogromno volje in truda ter iskanja najustreznejših metod in poti, da bo delo steklo tako, kot je bilo z ustavo in statuti začrtano. Pri tem bodo morali opraviti pomembno nalogo socialistična zveza delovnih ljudi in sindikati, katerih dolžnost je po ustavi, da pomagajo delegacijam in delegatom opravljati kar najbolj odgovorno svoje delo. Prav tako je dolžnost vseh temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, da zagotovijo možnosti za normalno in učinkovito delo svoji delegaciji tako po organizacijsko-tehnični kot strokovni strani. Pri urejevanju teh problemov bodo temeljne organizacije združenega dela lahko s pridom

(Dalje na drugi strani)

ŽIVEL

 MAJ

Priznanja OF

Srebrna priznanja OF za leto 1974 so prejeli:

1. Ivan Brumen, upokojenec, Milčinskega 10;
 2. Mara Durjava, roj. 1924, upokojenka, Celovška 138;
 3. Karel Hribnik, roj. 1907, upokojenec, Trata 23;
 4. Marko Mrak, roj. 1926, oficir JLA, Šišenska 75;
 5. Janko Lukežič, roj. 1932, avtomehanič, Srednje Gameljne 31;
 6. Janez Matoh, roj. 1912, upokojenec, Dolomitska 2;
 7. Vinko Mihelič, roj. 1914, upokojenec, Verovškova 52/b;
 8. Franc Oven, roj. 1912, upokojenec, Celovška 364;
 9. Štefanija Pervanja, roj. 1921, upokojenka, Cesnikova 24;
 10. Miha Pirnat, roj. 1912, upokojenec, Trg prekomorskih brigad 12;
 11. Vinko Plešec, roj. 1925, strojni tehnik, Preska 69;
 12. Zdravko Rink, roj. 1921, upokojenec, Pavšičeva 6;
 13. Alojz Verlič, roj. 1914, upokojenec, Na gmajni 38;
 14. Dr. Zlatko Voglar, roj. 1911, upokojenec, Cigaletova 8;
 15. Maks Žnidar, roj. 1925, ščetkar, Utič 18;
 16. Prostovoljno gasilsko društvo Dravlje;
 17. Osnovna organizacija Rdečega križa Hinko Smrekar.
- Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

OB 105. OBLETNICI

V soboto, 13. aprila je bila na osnovni šoli Riharda Jakopiča svečana proslava ob 105. obletnici rojstva slikarja, po katerem se imenuje ta zavod. Po uvodnem nagovoru tovariša Sigulina, ravnatelja šole, ki je orisal lik pokojnega slikarja-impresionista, se je začel pester in zanimiv umetniški program. Med številnimi gosti so bili umetnikova hčerka, predsednik občinske skupščine prof. Danilo Sbrizaj, predsednik sklada Riharda Jakopiča inž. Marko Svete in številni drugi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in podjetij iz občine.

Gostom in številnim učencem so se v kulturnem delu proslave predstavili priznani umetniki ljubljanske Opere in Drame.

(Nadaljevanje s 1. strani)

uporabile izkušnje iz svoje dosedanje prakse samoupravljanja.

Nova skupščina, sestavljena iz delegatov v zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnem zboru, mora pomeniti odraz enotne volje in zahteve najširšega kroga delovnih ljudi. Pogoji za to so podani z rezultati dela gospodarskih organizacij v preteklem letu in planom perspektivnega razvoja teh organizacij na področju naše občine.

Aktivnost delegatov se bo morala odraziti na delovnem mestu tako, da si bodo prizadevali v svoji delovni sredini ustvariti pogoje za čim večjo produktivnost, v skupščini pa se njihovo delo ne more in ne sme končati pri deklaracijah in besednem pristajanju na nove odnose, temveč tako, da bomo odnose resnično spreminjali v prakso in s tem opravičili zaupanje svojih delovnih tovarišev.

OBISK

Krajevno skupnost Medvode so v četrtek, 18. 4. 1974, obiskali sekretar MK ZKS Hafner Vinko, predsednik MK SZDL Beno Zupančič, predsednik MS ZS Vrbec Vinko in sekretar ObK ZKS Hribar Franc.

Dopoldne so si ogledali tovarno DONIT, Celulozo in Color, kjer so se zanimali za njihove uspehe in težave ter njihove načrte za nadaljnji razvoj. Popoldan pa so se jim pridružili še predstavniki občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij na političnem aktivu medvoške krajevnih skupnosti. Na tej seji so domačini seznanili goste s stanjem in delovanjem političnih organizacij in krajevnih skupnosti. Prisotni so bili s sestankom zelo zadovoljni, saj je izmenjava izkušenj v obojestransko korist.

Slovo

Inž. Tone Kovič prevzema dolžnost predsednika skupščine mesta Ljubljana in tako so se člani občinske konference SZDL Ljubljana-Šiška na seji 23. 4. 1974 poslovili od svojega dosedanjega predsednika. Ob tej priložnosti so se mu zahvalili za njegovo dosedanje delo ter mu v spomin poklonili umetniško delo slikarja Acota Dremlja.

Konferenca je nato soglasno izvolila za novega predsednika Staneta Hvaleta. Razgovor z njimi bomo objavili v prihodnji številki Javne tribune.

KOMENTAR

Novi družbeni odnosi

Skupna poraba, ki zajema otroško varstvo, izobraževanje, kulturo, telesno kulturo, zdravstveno in pokojnisko zavarovanje, zaposlovanje in znanstveno raziskovalno delo ter splošna poraba, ki zajema državno upravo, sodišča, javno varnost, obrambo in nekatere naložbe v ceste, energetiko in komunalno, sta se doslej pokrivali iz proračunov družbenopolitičnih

skupnosti, v katere so se stekali prispevki in davki občanov in delovnih organizacij. Osnove in stopnje družbenih dajatev so določale skupščine družbenopolitičnih skupnosti, višina pa je bila odvisna v glavnem od ocenjenih potreb skupne in splošne porabe. Sredstva so se zbirala v proračunih in s proračuni dodeljevala posameznim porabnikom.

Tak način zbiranja sredstev in pokrivanja skupne in splošne porabe je bil odtrgan od delovnega človeka, ki ustvarja dohodek in je v njem razvil zelo enostranski interes. Delavec — proizvajalec je težil predvsem za tem, da »njegovemu podjetju« po plačilu družbenih dajatev ostane dovolj sredstev za osebne dohodke in sklade podjetja, manj pa ga je zanimalo, za kaj in kako se porabijo sredstva, ki so se iz dohodka odvajala kot družbene obveznosti.

Po novi ustavi bodo delavci z medsebojnim dogovarjanjem in usklajevanjem določali, kolikšen delež se bo iz ustvarjenega dohodka porabil za kakšen namen. Ta pravica delavcev pa ni absolutna. Dohodek, dosežen v združenem delu, je družbeni dohodek. Delavci lahko iz njega izločijo in porabijo za svoje osebne dohodke le del, ki ustreza družbeno priznani vrednosti njihovega dela po osnovah in merilih, določenih v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih o ugotavljanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Poleg tega morajo zagotoviti sredstva za razširitev materialne podlage svojega in družbenega dela. V tem okviru bodo delavci določili tudi, kolikšen delež doseženega dohodka bodo namenili za posamezne oblike skupne porabe, to je, koliko za otroško varstvo, za izobraževanje, za kulturo, zdravstveno varstvo in drugo. Za posamezne oblike družbenih dejavnosti, ki pomenijo skupno porabo, smo že ustanovili samoupravne interesne skupnosti. Te skupnosti so predložile svoje programe in povedale, koliko sredstev je potrebnih za njihovo uresničenje. Ob tem so skupnosti morale upoštevati svoje obveznosti oziroma pravice občanov, ki so določene že z zakoni. Poleg teh so programirale tudi nujno potrebno izboljšanje in povečanje svoje dejavnosti.

Ker v dosedanjem sistemu financiranja družbenih dejavnosti niso bile pokrite optimalne potrebe in ker razen tega tudi niso bile pokrivate v enakem razmerju do potreb med dejavnostmi in po območjih, je potrebno programe posameznih skupnosti medsebojno uskladiti. Potrebe so večje od možnosti. Vsi bi želeli povsem urejeno otroško varstvo, šolstvo in zdravstvo, pa tudi ceste in komunalno. Toda dohodka gospodarstva ne smemo obremeniti tako visoko, da bi zmanjšali njegovo sposobnost za normalno delo, razširitev in razvoj. Tudi s tega stališča je potrebno usklajevati programe in sredstva za njihovo uresničenje.

Oba vidika usklajevanja zajema družbeni dogovor o programiranju nalog in o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo za leto 1974 v Ljubljani. Ta dogovor določa enotna merila za območje vseh petih ljubljanskih občin za gornjo mejo sredstev, ki jih posamezno področje družbenih dejavnosti lahko porabi v letu 1974 in gornjo mejo za splošno porabo prek proračunov občin in mesta. Podlaga za merila, ki so določena v tem družbenem dogovoru, je dala javna razprava o programih samoupravnih interesnih skupnosti ter o osnutkih občinskih in mestnega proračuna v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Družbeni dogovor bodo poleg skupščin občin in mesta, občinskih in mestnega sindikalnega sveta ter predstavnikov delegacij delovnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti podpisali tudi predstavniki občinskih in mestne konference SZDL, ki mora kot najširša družbenopolitična organizacija budno spremljati uresničevanje ustavnih določil o pravicah in dolžnostih delovnih ljudi in občanov v samoupravni socialistični družbi. V okvirih, ki so določeni v tem družbenem dogovoru pa bodo samoupravne interesne skupnosti sklepale z delovnimi organizacijami samoupravne sporazume, ki so dejansko pogodba oziroma dogovor o medsebojni svobodni menjavi dela.

Čeprav ima letošnja akcija še mnogo začetnih slabosti, je storjen pomemben korak na poti v spremembo družbenih odnosov, na novi poti v dejansko samoupravno družbo.

Ivan Brumen